

prima instanță: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău,
judecător Nina Arabadji
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău,
judecători Angela Bostan, Veronica Negru,
Anatol Pahopol

DECIZIE

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iuliana Oprea, Ion Druță,
Mariana Pitic și Luiza Gafton

examinând recursul declarat de către avocatul Tașco Vasile, în interesele lui Spînu Constantin, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin către "AUTOFRAME - FM" SRL cu privire la încasarea sumei, a prejudiciului material, moral și apărarea dreptului consumatorului, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de "AUTOFRAME - FM" SRL, a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin către "AUTOFRAME - FM" SRL cu privire la încasarea sumei, a prejudiciului material, moral și apărarea dreptului consumatorului,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 19 ianuarie 2010, Constantin Spînu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva "AUTOFRAME - FM" SRL cu privire la obligarea înlăturării neajunsurilor, încasarea penalității, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 50/220408 din 22 aprilie 2008, încheiat între SRL "AUTOFRAME - FM" și Constantin Spînu, a procurat un automobil de model Chevrolet Epica, anul producerii 2007, nr. caroseriei KL1LA69RJ7BO74608, la prețul de 21000,00 euro.

După o săptămână de utilizare a automobilului, a constatat unele defecțiuni tehnice, care imediat au fost aduse la cunoștința vânzătorului, iar ultimul după o testare tehnică a automobilului l-a asigurat că deficiențele au fost înlăturate.

Reclamantul afirmă că defecțiunile reclamate nu au fost înlăturate, iar ulterioarele adresări către "AUTOFRAME - FM" SRL au rămas fără nici un răspuns.

Considerând că i-au fost încălcate drepturile sale în calitate de consumator, a solicitat, în temeiul Legii privind protecția consumatorului nr. 105 din 13.03.2003, obligarea pârâtului "AUTOFRAME - FM" SRL, să înlătore neajunsurile depistate la automobilul de model Chevrolet Epica, anul producerii 2007, nr. caroseriei KL1LA69RJ7BO74608, cu numerele de înmatriculare CNE 937, repararea prejudiciului material cu schimbarea cauciucurilor din spate a automobilului; încasarea din contul "AUTOFRAME - FM" SRL în beneficiul reclamantului a sumei în mărime de 198 450 euro, cu titlu de penalitate calculată, conform art. 13 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorului și prejudiciului moral.

Poziția instanțelor de fond și de apel:

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015, acțiunea a fost admisă parțial. S-a obligat pârâtul "AUTOFRAME - FM" SRL să înlătore neajunsurile depistate la automobilul de model Chevrolet Epica, cu numărul de înmatriculare CNE 937, anul producerii 2007, numărul caroseriei KL1LA69RJ7BO74608, cu repararea prejudiciului material cauzat prin schimbarea cauciucurilor din spate a mașinii, s-a dispus încasarea din contul "AUTOFRAME - FM" SRL în beneficiul lui Constantin Spînu a sumei de 189 000 euro cu titlu de penalitate, a prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei și încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de taxă de stat din contul pârâtului "AUTOFRAME - FM" SRL în beneficiul statului. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, a fost admis apelul declarat de către "AUTOFRAME - FM" SRL, a fost casată hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și a fost pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

La 10 mai 2016, reprezentantul recurentului Constantin Spînu, avocatul Vasile Tașco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin Decizia Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 iulie 2016, recursul declarat de către reprezentantul recurentului Constantin Spînu, avocatul Vasile Tașco a fost admis, s-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 cu trimiterea cauzei civile la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat de către "AUTOFRAME - FM" SRL, a fost casată hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care, cererea de chemare în judecată depusă de către Spînu Constantin către

”AUTOFRAME - FM” SRL cu privire la încasarea sumei, a prejudiciului material, moral și apărarea dreptului consumatorului, a fost respinsă ca nefondată.

Solicitarea recurentului:

La data de 05 iunie 2017, avocatul Tașco Vasile, din numele și interesele lui Spînu Constantin, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, solicitând casarea integrală a acesteia, cu menținerea hotărârii Judecătorei Râșcani din 30 iunie 2015.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 02 august 2017, recursul a fost recunoscut admisibil.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a indicat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale, în drept întemeindu-și recursul în baza art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă a RM.

De asemenea recurentul a indicat că, instanța de apel a apreciat arbitrar probele prezentate în susținerea apelului, prin ce i-a fost lezat dreptul recurentului la un proces echitabil.

Prin referința depusă la 24 iulie 2017, reprezentantul intimatului, administratorul ”AUTOFRAME - FM” SRL, Mazurov Veaceslav a solicitat respingerea cererii de recurs, invocând că instanța de apel corect a apreciat circumstanțele pricinii și argumentele părților litigante, a dat o apreciere justă a probelor și a declarațiilor în proces, soluționând în mod legal și întemeiat cauza civilă.

Aprecierea instanței de recurs:

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul judiciar denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului Spînu Constantin copia deciziei integrale la data de 25 mai 2017, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data de 05 iunie 2017 se consideră a fi depus în termen.

Potrivit art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței

de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul, înaintat de avocatul Tașco Vasile, în interesele lui Spînu Constantin, urmează a fi admis cu remiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

Din materialele dosarului, rezultă că, la data de 22 aprilie 2008, Constantin Spînu, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 50/220408 încheiat cu "AUTOFRAME - FM" SRL, a procurat automobilul de model Chevrolet Epica, anul producerii 2007 (f.d.7, Vol. I). Potrivit pct. 1 din contract, vânzătorul transmite în proprietatea cumpărătorului mijlocul de transport - automobil de model Chevrolet Epica, anul producerii 2007, nr. caroseriei KL1LA69RJ7BO74608, cumpărătorul îl primește și achită prețul automobilului, iar pct. 6 stipulează că vânzătorul va înregistra și va transmite cumpărătorului automobilul procurat, doar după achitarea integrală a prețului prevăzut de contract. Pct. 4 al contractului prevede că, termenul de garanție este instituit pe un termen de 36 de luni de exploatare sau până la 100 mii km de parcurs al mijlocului de transport.

Potrivit actului de prime-predare din 22 aprilie 2008, Stratan Octavian Ion a transmis, iar Spînu Constantin a primit mijlocul de transport de model Chevrolet Epica, numărul caroseriei KL1LA69RJ7BO74608, număr de motor Z20S1094143K, anul producerii 2007 (f.d. 56, vol. II).

Dat fiind faptul că în timpul exploatării automobilului, recurentul-reclamant a depistat o defecțiune tehnică, prin cerere depusă la data de 29 aprilie 2009, a solicitat de la "AUTOFRAME - FM" SRL efectuarea unui control minuțios al automobilului de model Chevrolet Epica, pentru a depista motivul din care volanul automobilului trage în stânga și se rod cauciucurile din spate și dacă este posibil remedierea acestor defecțiuni (f.d. 12, vol. I).

Reieșind din faptul că defectele reclamate nu au fost remediate, la data de 06 octombrie 2009, avocatul Ciobanu Corneliu, din numele și în interesele lui Spînu Constantin, a expediat în adresa "AUTOFRAME - FM" SRL cerere preventivă, prin care a solicitat să fie luate toate măsurile întru soluționare pe cale amiabilă a litigiului (f.d. 13-15, vol. I).

La data de 19 ianuarie 2010, avocatul Ciobanu Corneliu, din numele și în interesele lui Spînu Constantin, a înaintat acțiune în instanța de judecată, prin care a solicitat, în temeiul Legii privind protecția consumatorului nr. 105 din 13.03.2003, obligarea pârâtului "AUTOFRAME - FM" SRL, să înlătore neajunsurile depistate la automobilul de model Chevrolet Epica, anul producerii 2007, nr. caroseriei KL1LA69RJ7BO74608, cu numerele de înmatriculare CNE 937, repararea prejudiciului material cu schimbarea cauciucurilor din spate a automobilului; încasarea din contul "AUTOFRAME - FM" SRL în beneficiul reclamantului a sumei de 198 450 euro, cu titlu de penalitate calculată, conform art. 13 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorului și prejudiciului moral (f.d. 1-6, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2015, acțiunea a fost parțial admisă (f.d.84-89, vol.II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost admis apelul, a fost casată hotărârea primei instanțe și a emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca nefondată (f.d. 205-211, vol. II).

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Articolul 241 alin. (5) și (6) Codul de procedură civilă prevede că în motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, instanța de recurs învederează că hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii trebuie să coincidă cu circumstanțele pricinii, constatate pe parcursul dezbaterilor judiciare, în caz contrar hotărârea fiind lovită de nulitate.

Potrivit art. 390 alin. (1) lit. e) CPC, decizia instanței de apel trebuie să conțină motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, studiind actele pricinii și verificând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel, ajunge la concluzia că instanța de apel a examinat insuficient circumstanțele pricinii, nu a supus examinării depline cumulul probelor și înscrisurilor anexate la dosar, ceea ce contravine prevederilor legale precitate și constituie temei de casare a deciziei pronunțate, cu restituirea cauzei civile spre rejudecare.

Instanța de apel urma să stabilească și să elucideze circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii, or, apelul este calea de atac ordinară, devolutivă și suspensivă de executare ce provoacă o nouă judecare a pricinii în fond. Această cale de atac conferă instanței investite cu soluționarea apelului, pe lângă competența verificării legalității și temeiniciei hotărârii atacate și unele atribuții de judecată ale primei instanțe și se extinde asupra tuturor împrejurărilor de fapt și de drept ale pricinii.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, reține că instanța de apel fără a administra careva probe concludente, și anume în lipsa certificatului de înmatriculare a automobilului, care este documentul primar ce confirmă dreptul de proprietate asupra automobilului, și în special, în lipsa contractului de leasing, la care face referire instanța, pe baza unor presupuneri și deduceri, a constatat că Constantin Spînu nu este proprietarul mijlocului de transport, ci doar posesor, în temeiul unui contract de leasing încheiat între Spînu Constantin, "AUTOFRAME - FM" SRL și „BS-Leasing Grup” SA și respectiv

acesta nu este în drept să înainteze astfel de acțiune, fapt ce a servit ca temei de respingere a acțiunii de către instanța de apel.

Astfel, concluzia instanței de apel este lipsită de suport probatoriu, emisă fără a fi luat în calcul cumulul de înscrisuri anexate la materialele pricinii, fără a fi analizate complet și multiaspectual toate probele prezentate de către părți, dar cu expunerea asupra unor înscrisuri care nu au fost administrate și examinate nemijlocit în ședința de judecată.

Or, potrivit art. 25 alin. (1) Cod Procedura Civilă, instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Conform art.130 alin.(1) Cod Procedura Civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Alin.(4) al normei juridice citate supra prevede că, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Instanța de recurs conchide că, de către instanța de apel neargumentat și contrar prevederilor art. 130 Cod de procedură civilă, a fost dată o apreciere preferințială unor probe, cu ignorarea și neelucidarea altor probe prezente în dosarul judiciar. Și anume, neargumentat instanța de apel la emiterea concluziei sale a reținut, în calitate de probă, ordinul-comanda de efectuare a lucrărilor nr. 2160 din 18.08.2008 (f.d. 51, vol. I), din care rezultă că, proprietarul automobilului de model Chevrolet Epica, cu numărul de înmatriculare CNE 937, nr. caroseriei KL1LA69RJ7BO74608 este „BS-Leasing Grup” SA, iar Constantin Spînu este posesorul automobilului, neluând în considerare ordinele-comandă de efectuare a lucrărilor nr. 2383 din 08.09.2008 (f.d. 48, vol.I), nr. 2894 din 10.11.2008 (f.d. 47, vol.I), nr. 3268 din 22.12.2008 (f.d. 46, vol.I), nr. 986 din 17.04.2009 (f.d. 45, vol.I), nr. 2227 din 01.09.2009 (f.d. 43, vol.I), din care rezultă contrariul și anume că proprietarul automobilului indicat, este Constantin Spînu.

Colegiul judiciar atenționează, ca la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să examineze pricina în fond, să verifice și să constate, în temeiul probelor administrate nemijlocit de către instanță, care este calitatea reclamantului în raport cu pârâtul, prin prisma contractelor încheiate între părți, să elucideze relațiile contractuale existente între părți, precum și faptul dacă reclamantul este în drept să înainteze pretenții în temeiul acestor contracte.

Pe cale de consecință, Colegiul lărgit relevă că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate, cu indicarea circumstanțelor pricinii,

constatate de instanță, cu indicarea probelor în temeiul cărora își întemeiază concluziile dar și a argumentelor invocate la respingerea unor probe, constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, cu reflectarea concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și aceste erori nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel în aceeași instanță în alt complet de judecători.

La rejudecare instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Tașco Vasile, din numele și în interesele lui Spînu Constantin.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Constantin către ”AUTOFRAME - FM” SRL cu privire la încasarea sumei, a prejudiciului material, moral și apărarea dreptului consumatorului, cu restituirea cauzei la rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță

Mariana Pitic

Luiza Gafton

